

Особливості першого року життя малюка.

У перший рік життя в дитини закладається основа всіх її дорослих здібностей: рухи, стосунки з навколишніми людьми, мовлення, знання про основні закони природи. У цей час дитячий мозок змінюється швидше, ніж будь-коли в житті. Саме такі зміни допомагають дитині адаптуватися до того середовища, у якому вона житиме.

У Європі або Америці, в Азії або в Африці немовлята народжуються з практично однаковим набором генів і потенціалом розумового розвитку. Однак уже до року народжені в різних куточках світу малята явно відрізняються одне від одного, а в п'ять років їх неможливо порівняти, оскільки вони мають абсолютно різні навички і знання, що відповідають тому суспільству, у якому виростили.

На відміну від багатьох тварин, наші знання і навички не закладені остаточно при народженні, а формуються під впливом різноманітності умов, у яких опиняється дитина. Саме тому малюк народжується практично непристосованим до самостійного життя поза материнським тілом і впродовж тривалого часу потребує турботи з боку дорослих.

Як же практично безпорадний малюк лише за рік перетворюється на активного пустуна, який бігає, уміє висловити свої бажання, відкриває всі скриньки і коробочки, танцює? Як він проходить цей шлях? Хто або що ним керує і допомагає? Пропонуємо розібратись.

Для того, щоб отримати інформацію про світ, у який потрапила дитина, про себе і свої можливості, вона має **три джерела**, які цю інформацію надають:

- **Дорослі** — батьки, а потім й інші дорослі, які цю інформацію дають. Батьки вводять дитину у свій простір, допомагають їй усвідомити себе — дають ім'я, виховують і навчають поводитись так чи інакше або не робити чогось узагалі. Дитина постійно зазнає явного або неявного скеровуючого впливу з боку дорослих — у вигляді похвали або покарання, дозволу чи заборони.
- **Я сам** — особисті зусилля самої дитини, що проявляються в різних видах її діяльності: маніпуляції руками, ногами, предметами, голосом. Діти, на подив дорослих, дуже наполегливі в досягненні своєї мети — це і є запорука розвитку малюка.

➤ **Дитяча субкультура** — коли інформація передається від дитини до дитини. Традиції дитячої субкультури передаються від покоління до покоління дітей, наприклад, ігри, у які грають малюки всіх поколінь. Це джерело інформації надзвичайно значуще у віці між п'ятьма і дванадцятьма роками, тому ми, досліджуючи перше півріччя життя малюка, на ньому детально не зупинятимемось.

Звичайно, на практиці досить складно розділити вплив цих джерел: коли закінчується вплив мами, яка вклала в ручку малюка брязкальце, і коли починається самостійне маніпулювання. Але для гармонійного розвитку важливо, щоб у житті дитини були наявні всі три джерела.

Що має опанувати дитина впродовж першого року життя

- Головним особистісним завданням дитинства є формування «базової довіри до світу» — ірраціональної інтуїтивної впевненості людини в тому, що життя хороше і жити добре, а якщо стане погано, то їй обов'язково допоможуть.
- Формування тілесного образу «Я» — схеми тіла — знання про частини тіла, їх кількість, розташування, взаєморозташування, можливості і функції.

- Формування образу навколишнього простору і його законів:
 - предметного — закону гравітації, закону сталості предметів і явищ, причиново-наслідкові зв'язки між різними подіями, властивості предметів, які оточують дитину;
 - непередметного — взаємостосунки з людьми, які оточують, побудова близьких стосунків прихильності, поділ людей на своїх і чужих.

Друге і третє завдання розвитку — формування тілесного образу «Я» і вивчення навколишнього простору — розв'язуються малюком паралельно. Він пізнає навколишній простір шляхом активної взаємодії з людьми, які оточують, з навколишніми речами, меблями та іншими предметами, отримуючи інформацію про їх величину, форму, вагу і щільність. Одночасно в такій взаємодії дитина отримує інформацію і про особливості свого тіла: його розміри, можливості частин тіла.

Формування «базової довіри до світу»

Упевненість у своїй бажаності, захищеності, позитивному відгуку на свої потреби дитина отримує під час щоденної взаємодії з матір'ю. Якщо від народження малюк знає, що мама постійно поруч і завжди

